

ART

СПЕЦИФІКА ДІЯЛЬНОСТІ ДИЗАЙНЕРА ІНТЕР'ЄРІВ У ПАРАДИГМІ МЕТАВСЕСВІТУ

Антоненко Ігор Володимирович,
старший викладач
Київський національний університет технологій та дизайну
м. Київ, Україна
tonn7171@gmail.com

Вступ./Introduction. Можливості метавсесвіту відносяться до всіх сфер життя користувачів і пропонують нові варіанти використання віртуальної реальності. Зокрема, у парадигмі метатворчості взаємодія у цифровому полі передбачає перехід від пасивного споживання до активної креативної діяльності. Дизайнери віртуальних світів можуть працювати над проектами у сфері як мистецтва, так і розваг. У тренді створення ігор із використанням VR-технологій. Також VR-дизайнери займаються проектами, в яких користувач занурюється у digital-інтерпретацію творів мистецтва. Професія спирається на галузі, де застосовують 3D-моделювання, наприклад, архітектурного проектування або індустрії відеоігор. Створення тривимірних моделей – основна навичка VR-дизайнера. Так дизайнер інтер'єрів, що вміє поводитися зі спеціальними програмами, може змінити кар'єрний напрямок та стати фахівцем з віртуальних світів. Найближчими роками іммерсивні гарнітури поширюватимуться дедалі більше. Вони стануть комфортнішими та доступнішими, зможуть більш детально транслювати тактильні та аудіовізуальні відчуття та навчатися передавати запахи та смаки. Професія дизайнера віртуальної реальності буде все більш затребуваною у світі майбутнього.

Мета роботи./Aim. Метою дослідження є аналіз напрямів та можливостей діяльності дизайнера інтер'єру у метавсесвіті, особливостей формування NFT-

об'єктів та використання технології блокчейну, визначення переваг подібної технології та її недоліків.

Матеріали та методи./Materials and methods. Використані методи системного аналізу технології блокчейну та напрямів формування NFT-об'єктів; з різних точок зору розглядаються нові потенційні можливості сучасного дизайнера інтер'єрів у метавсесвіті.

Результати та обговорення./Results and discussion. За даними Wunderman Thompson 91% споживачів згодні, що цифрові технології відкривають новий світ для творчості. Єдиним обмеженням у цифровому світі залишається уява користувача. Завдання VR-дизайнера – створювати певні концептуальні та стилістичні рішення віртуальних просторів. Подібна діяльність дуже схожа на роботу дизайнера інтер'єрів, тільки в даному випадку дизайнер працює не з реальними, а з вигаданими просторами. VR-дизайнер створює 3D-моделі, тестує створений світ та стежить, щоб усі його частини правильно взаємодіяли з користувачем. VR-дизайнер може створити віртуальний світ гри, для цього є спеціальні платформи (такі як Unity). Інтерфейс програми дозволяє додавати вже створені іншими розробниками об'єкти та модулі візуальних ефектів та налаштовувати взаємодію між ними.

Дизайнер віртуальних світів потребує певних навичок. Слід вміти об'єднувати до купи завдання проекту, власні ідеї, переваги користувачів та технічні можливості. Для цього знадобляться: а) знання проектування та вміння працювати з програмами з 3D-моделювання для формування якісних віртуальних світів; б) розуміння основ класичного дизайну та саунд-дизайну для створення атмосфери, що відповідає завданням VR-продукту; в) знання азів психології для усвідомлення ступеня впливу створюваної реальності користувача; г) креативність – для розробки ідей та прийняття рішень; д) орієнтованість на певну клієнтуру; е) навички крос-галузевого спілкування для оцінювання можливостей технічних спеціалістів.

Однак у метавсесвіті можна займатися і безпосередньо самою професією

дизайнера інтер'єру та меблів, у дещо видозміненому вигляді, «мислити більш цифровим чином та розширювати інструменти та способи генерування ідей та доходів», – як висловився бразильський NFT-дизайнер Ромуло Теміге. Створюється цифровий файл, який можна придбати за реальні гроші. Справжність та право власності на кожний предмет перевіряються за допомогою невзаємозамінного токена (NFT), який ідентифікується в блокчейні, як транзакція у криптовалюті. Файли шифруються онлайн, їх можна розпізнати як оригінали з детальною інформацією про покупця, продавця, ціну та інші аспекти угоди. Після продажу файлу дизайнер отримує гонорар. Раніше лінія «віртуальних меблів» аргентинського дизайнера Андреса Райзінгера принесла своєму творцю майже півмільйона доларів на онлайн-аукціоні цифрових активів Nifty Gateway, які підтримуються блокчейном.

Техніка формування NFT-об'єктів різноманітна. Наприклад, Ромуло Теміг використовує Autodesk 3DS Max, програму комп'ютерної 3D-графіки для створення 3D-анімації, моделей, ігор та зображень, і візуалізує кожну частину за допомогою засобу рендерингу Corona. Для редагування остаточного рендеру застосовується Photoshop. Джон Люк Ходжкінс, дизайнер із Великобританії, розпочинає проєкт зі скетчбука, потім використовується 3DS Max для проєктування геометрії, додавання текстури та світла, а потім моделі максимально анімуються у тривимірному просторі за допомогою Vray and Corona renderer, а компілюються у програмах Fusion чи Nuke. Для деяких проєктів потрібні такі плагіни, як Marvelous Designer, Forest Pack, tyFlow, Megascans та Anima.

Як стати дизайнером віртуальних світів. Відповідні програми бакалаврату та спеціалітету можна вивчити у вузах по всій Україні. В основному вони будуються навколо цифрового мистецтва та застосування ІТ та віртуальної реальності в дизайні. Багато хто з них передбачає отримання фундаментальних знань з історії мистецтв, культурології, живопису та інших дисциплін, корисних будь-якому дизайнеру. Також спеціальні курси з VR-

розробки для початківців є у GeekBrains, Skillbox та Contented.

Яку користь із метавсесвіту можуть отримати дизайнери. NFT (також відомий як CryptoArt) повністю існує у цифровому всесвіті – до нього не можна торкнутися, але можливо володіти ним. NFT може бути будь-яким типом цифрового файлу: витвором мистецтва, статтею, музикою або навіть мемом. Хоча один біткоїн ідентичний іншому і взаємозамінний, кожен NFT унікальний завдяки різним метаданим та ідентифікаційним кодам. NFT – це сертифікати автентичності, в яких використовується рядок символів, що підтверджує право власності та легітимність.

Зростання популярності NFT дозволяє творцям здавати в оренду цифрові витвори мистецтва, продавати чи демонструвати їх так, як задумав автор. Оскільки NFT конвертують фізичні активи на цифрові, вони підвищують ефективність ринку. NFT дозволяє зокрема дизайнерам безпосередньо зв'язуватися зі своєю аудиторією, замість того щоб покладатися на агентів і посередників. Крім того, блокчейн, основна технологія NFT, було оголошено рушійною силою децентралізації. Блокчейн – це тип бази даних, в якій дані зберігаються в блоках, які потім з'єднуються для створення хронологічного grosбуху. Деякі твори NFT оплачуються автором, що дає можливість отримання 8-10% від суми всіх майбутніх продажів. Набір функцій залежить від використовуваної дизайнером платформи. Наприклад, Zora є платформою NFT з опцією "Creative Share", що дозволяє користувачам купувати, а також обмінювати твори мистецтва.

Диджиталізація. NFT здобувають зиск з недавнього цифрового зсуву суспільства, забезпечуючи цифрове представлення фізичних активів. Цифрові активи набагато портативніші, а NFT поєднують ці переваги з потужною функціональністю смарт-контрактів блокчейна. Зростання торгівлі NFT перевело колекціонування творів до онлайн-режиму, розширивши масштаб ринку для авторів. Для дизайнера дуже важливі способи перетворення

глобальної аудиторії на покупців, що означає формування взаємного емоційного зв'язку та вивчення стратегії бренду. Художній сектор NFT декларує створення інклюзивного середовища, в якому цифрові дизайнери можуть добувати собі кошти для існування, проте комісія за викарбування роботи на блокчейні дуже значна, і цей збір не гарантує продажу твору.

Право власності. Для можливості продажу дизайнер має отримати законне право власності на свої роботи. Твір NFT-мистецтва «відкарбується» або «токенізується» у сервісі криптовалюти Blockchain – це система цифрових транзакцій, яка записує інформацію у складному для зламування (або іншого шахрайства) вигляді. Він зручний для дотримання авторських прав та контролю інформації про твір.

Дефіцит та статус. NFT змінили парадигму криптографії, зробивши кожен токен унікальним. Хоча копій .gif та .jpeg файлів може бути багато, у них буде спеціальна версія NFT. Це схоже на те, як художник продає безліч репродукцій витвору мистецтва за знижкою, тоді як оригінал зберігає свою неповторну цінність. NFT це модний тренд, і на високий статус біткойна впливають асоціація зі знаменитостями, спекуляції, високі прибутки, атмосфера таємничості та загального збентеження. Однак, чи вийде технологія за межі свого такого статусу, зберігаючи стійкість та довгострокові наслідки – за цим слід спостерігати.

Недоліки. Роботи NFT катастрофічно енергоємні. Алгоритм PoW дуже вимогливий до обчислювальних ресурсів. Річне споживання енергії оригінальної криптовалюти Біткойн (BTC) оцінюється в діапазоні 80-120 ТВт-год, що становить близько 0,45% всього світового виробництва електроенергії. Питання стосується не тільки криптовалюти, це частина проблеми механізму «доказу авторства», який використовується в основному в майнінгу криптовалют для створення та карбування токенів, таких як біткойн та ефіріум. Розробка більш екологічних альтернатив продовжується, хоча біткойн, як і раніше, домінує в криптовалютах. Крім цього, NFT дуже спекулятивні. У міру

того, як все більше людей намагаються швидко розбагатіти, з'являється стимул створення ілюзії дефіциту, переконання людей у тому, що вартість токенів у майбутньому лише підвищуватиметься. Однак на практиці немає обмежень на загальну кількість NFT, і в даний час екосистема позбавлена значущого регулювання.

Висновки./Conclusions. Метавсесвіт надає дизайнеру інтер'єру та меблів широкі можливості. VR-дизайнер може працювати над проектами як у сфері мистецтва, так і розваг, може створювати віртуальні світи для ігор. Але можна займатися і безпосередньо професією в дещо видозміненому вигляді. Щоб стати дизайнером віртуальних світів, існують відповідні навчальні програми у вузах по всій Україні.

NFT (сертифікат справжності) дозволяє творцям здавати в оренду цифрові витвори мистецтва, продавати або демонструвати їх так, як задумав автор. Блокчейн – основна технологія NFT, це тип бази даних, у якій дані зберігаються у блоках. Технологія зручна для дотримання авторських прав та контролю інформації про твір. Зростання торгівлі NFT перевело колекціонування творів до онлайн-режиму, розширивши масштаб ринку для дизайнерів.

Недоліком робіт NFT є їхня висока енергоємність і деяка спекулятивність.